

Názov predmetu:	Ošetrovateľská starostlivosť o seniorov a geriatrických pacientov 1
Odbor, forma štúdia:	ošetrovateľstvo, denné magisterské štúdium
Ročník:	I.
Akademický rok:	2026/2027
Semester:	zimný
Rozsah výučby:	2/1 S (29**)
Zodpovedný vyučujúci:	doc. Mgr. Ivana Bóriková, PhD.
Vyučujúci:	doc. Mgr. Ivana Bóriková, PhD.
Miestnosť:	Štefánikov ústav MH 5, č. 56

Prednášky/cvičenia

Pondelok 21.9.2026

Základné pojmy: starnutie/staroba – vekové kategórie a heterogenita seniorskej populácie. Gerontológia/geriatria – koncepcia geriatrickej, charakteristika a úlohy starostlivosti v odbore. Gerontologické/geriatrické ošetrovateľstvo – východiská a priority ošetrovateľskej starostlivosti.

Pondelok 28.9.2026

Populačné starnutie ako demografická a spoločenská výzva. Indexy starnutia populácie. Starnutie slovenskej populácie – socio-demografické a zdravotné charakteristiky, dopad na zdravotnícky a sociálny systém SR, potrebu a kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti.

Utorok 29.9.2026

Teórie starnutia. Možnosti predlžovania ľudského veku. Dlhovekosť – faktory, benefity vs. limity, modré zóny.

Pondelok 5.10.2026

Aktívne starnutie, zdravé starnutie, ukazovatele, kvalita života seniorov. Podpora aktívneho a zdravého starnutia, projekty a programy. Ageizmus, príčiny, zdroje, prejavy. Ageizmus v zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti.

Pondelok 12.10.2026

Zdravotná gramotnosť seniorov. Faktory ovplyvňujúce úroveň zdravotnej gramotnosti. Následky nízkej zdravotnej gramotnosti. Podpora zdravotnej gramotnosti seniorov.

Pondelok 19.10.2026

Prejavy starnutia, telesné, psychické, sociálne starnutie. Adaptačné a kompenzačné mechanizmy, zdravotný a funkčný stav v senu. Potreby seniorov v kontexte ošetrovateľskej starostlivosti.

Pondelok 26.10.2026

Syndróm krehkého seniora. Príčiny vzniku a rozvoja. Fenotyp krehkosti. Ošetrovateľská diagnostika krehkosti. Prevencia krehkosti.

Pondelok 2.11.2026

Geriatrický pacient – charakteristiky, ukazovatele. Typy zdravotníckych zariadení a pracovísk. Poskytovanie zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti.

Pondelok 9.11.2026

Geriatrické symptómy a syndrómy, prehľad, rozdelenie, stručné charakteristiky.

Pondelok 16.11.2026

Komplexné vyšetrenie geriatrické – koncept funkčnej diagnostiky. Význam, základné komponenty a oblasti, metódy zberu údajov, úlohy a kompetencie sestry.

Pondelok 23.11.2026

Komplexné vyšetrenie geriatrické – analýza a prezentácia skríningových meracích nástrojov v kompetencii sestry.

Pondelok 30.11.2026

Simulácia geriatrického pacienta.

Pondelok 7.12.2026, 14.12.2026

Kontrolovaný praktický výstup.

Podmienky pre ukončenie predmetu (S)

Študent môže vynechať z výučby v predmete tri hodiny (z dôvodu PN alebo iného závažného dôvodu) bez náhrady.

Priebežná aktivita na výučbe podľa zadanej témy v rámci preberaného učiva.

KPV (29**) - kontrolovaný praktický výstup – príprava a ústna prezentácia funkčného posúdenia seniora (hodnotenie min. 60 %, max. 100 %).

KPV	30-50 bodov (60-100 %)
Skúška	30-50 bodov (60-100 %)
Spolu	60-100 % bodov

Podmienkou k ústnej skúške je dosiahnutie predpísanej úrovne priebežného hodnotenia a predpísaného rozsahu povinnej účasti na vzdelávacích činnostiach (A 100-91 %, B 90-81 %, C 80-73 %, D 72-66 %, E 65-60 %, FX < 60 %).

Všetky náležitosti ohľadom výučby komunikovať so zodpovednou vyučujúcou doc. Mgr. Ivanou Bórikovou, PhD. ivana.borikova@uniba.sk. Na komunikáciu a odovzdanie KPV v e-verzii používať iba školskú mailovú adresu (@uniba.sk); z inej súkromnej adresy nebude komunikácia akceptovaná.

Študijná literatúra

Assessment Tools for Best Practices of Care for Older Adults. Dostupné na:

<https://hign.org/consultgeri-resources/try-this-series>.

Bóriková, I. et al. Meracie nástroje v gerontologickom ošetrovatelstve. Martin: Portál Mefanet JLF UK, 2014. Dostupné z: <http://portal.jfmed.uniba.sk/clanky.php?aid=251>.

Geriatric Nursing Protocols and Symptoms. Dostupné na: <https://hign.org/consultgeri/resources>.

Hoozová, J. et al. Komplexné vyšetrenie geriatrické. Bratislava: MZ SR, 2021. 44 s. Dostupné na: file:///d:/Downloads/7_1-Komplexne-vysetrenie-geriatricke-Geriatria-28.pdf.

Hudáková, A. et al. Geriatrické syndrómy ako prediktory ošetrovatelstva v geriatricii. Prešov: vydavateľstvo PU, 2016.

Geriatric Assessment Tools. Iowa Geriatric Education Center. Dostupné na: <https://igec.uiowa.edu/pocket-guides>.

<https://igec.uiowa.edu/pocket-guides>.

Kabelka, L. et al. Syndrom krehkosti. Praha: GRADA Publishing, 2022.

Kalvach, Z. et al. Krehký pacient a primárny péče. Praha: GRADA Publishing, 2011.

Kalvach, Z. et al. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Praha: GRADA Publishing, 2008.

Kalvach, Z. et al. Geriatricie a gerontologie. Praha: GRADA Publishing, 2004. 864 s.

Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore geriatria. Vestník MZ SR, ročník 55, čiastka 1-5, 25. január 2007. Dostupné na: <https://eszu.sk/wp-content/uploads/Koncepcia-geriatrie.pdf>.

Krajčík, Š. et al. Geriatria. 2. vyd. Bratislava: HERBA, 2022.

Kuckir, M. et al. Vybrané oblasti a nástroje funkčného geriatrického hodnotení. Praha: GRADA Publishing, 2016.

Olexa, P. Vybrané kapitoly z gerontológie a geriatrie I. diel: Geriatrické syndrómy. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta, Klinika gerontológie a geriatrie, 2022. Dostupné na: <https://unibook.upjs.sk/img/cms/2022/lf/vybrane-kapitoly-z-gerontologie-a-geriatrie1.pdf>.

Pokorná, A. et al. Ošetrovateľství v geriatrii. Hodnotící nástroje. Praha: GRADA Publishing, 2013.

Schválené postupy na výkon prevencie, štandardné diagnostické postupy a štandardné terapeutické postupy. MZ SR, 2026. Dostupné na: <https://www.health.gov.sk/?Standardne-Postupy-V-Zdravotnictve>.

Šprocha, B., Ďurček, P. Starnutie populácie Slovenska v čase a priestore. Bratislava: Prognostický ústav Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, 2019. Dostupné na: <http://www.infostat.sk/vdc/pdf/Starnutie.pdf>.

Zanovitová, M. et al. Vybrané aspekty starostlivosti o zdravie seniorov. Martin: JLF UK, 2015. Dostupné na: <file:///d:/Downloads/skripta-elektronicke-2-final-utv-3.pdf>.

Otázky na ústnu skúšku

1. Základné pojmy: starnutie/staroba, ľudský vek, koncepcia a úlohy gerontológie/klinickej geriatrie, gerontologického/geriatrického ošetrovateľstva. Východiská a priority ošetrovateľskej starostlivosti.
2. Starnutie populácie, socio-demografické a zdravotné charakteristiky slovenskej seniorskej populácie, dopad starnutia populácie na zdravotnícky a sociálny systém SR. Heterogenita seniorskej populácie, ciele starostlivosti.
3. Teórie starnutia, prehľad, základné charakteristiky, odchýlky starnutia, možnosti predlžovania ľudského života, dlhovekosť.
4. Zdravé/aktívne starnutie, národné programy pre seniorov, zdravá životospráva, age manažment.
5. Ageizmus, príčiny, zdroje, prejavy. Ageizmus v zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti.
6. Zdravotná gramotnosť seniorov. Faktory ovplyvňujúce úroveň zdravotnej gramotnosti. Následky nízkej zdravotnej gramotnosti. Podpora zdravotnej gramotnosti seniorov, úlohy sestry.
7. Starnutie biologické, psychické a sociálne, zmeny a prejavy telesné, psychosociálne. Adaptačné a kompenzačné mechanizmy. Význam zdravej životosprávy. Potreby seniorov.
8. Syndróm krehkého seniora. Príčiny vzniku a rozvoja. Fenotyp krehkosti. Ošetrovateľská diagnostika krehkosti. Prevencia krehkosti.
9. Geriatrický pacient – charakteristiky, ukazovatele. Typy zdravotníckych zariadení a pracovísk. Poskytovanie zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti, priority starostlivosti.
10. Geriatrická symptomatológia, špecifiká klinického obrazu a priebehu ochorení.
11. Geriatrické syndrómy – charakteristika, klasifikácia/rozdelenie, prehľad stručná charakteristika jednotlivých syndrémov.

JESSENIOVA LEKÁRSKA
FAKULTA V MARTINE
Univerzita Komenského
v Bratislave

Ústav ošetrovateľstva
Malá Hora 5, 036 01 Martin

12. Komplexné vyšetrenie geriatrické – koncept funkčnej diagnostiky. Význam, základné komponenty a oblasti, metódy zberu údajov, domény posúdenia, úlohy a kompetencie sestry.
13. Komplexné vyšetrenie geriatrické – skrínigové meracie nástroje v kompetencii sestry.

V Martine 7.9.2026

doc. Mgr. Ivana Bóriková, PhD.